

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

В.о. ректора

проф. Володимир КРАВЕЦЬ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

«27» березня 2025 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В6 ПЕРФОРМАТИВНІ МИСТЕЦТВА

**Освітня програма «Акторське мистецтво»
при вступі на навчання для здобуття другого (магістерського)
рівня вищої освіти**

Тернопіль 2025 р.

Програма фахового вступного випробування для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В6 Перформативні мистецтва освітньої програми «Акторське мистецтво». – Тернопіль, 2025. – 9 с.

Програму склали:

Завідувачка кафедри театрального мистецтва, професорка, кандидатка мистецтвознавства, заслужена діячка мистецтв України, гарантка ОП – Людмила Ванюга ;

Професор кафедри театрального мистецтва, народний артист України – Олег Мосійчук.

Пояснювальна записка

Програма фахового вступного випробування призначена для вступників до Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на другий (магістерський) рівень вищої освіти спеціальності В6 Перформативні мистецтва освітньої програми «Акторське мистецтво».

Програма фахового вступного випробування має на меті перевірити:

а) рівень володіння акторською майстерністю, методикою створення художнього образу, навичками роботи з режисером і творчою діяльністю в театрі.

б) рівень володіння сценічною мовою;

в) рівень володіння вокалом та пластичні здібності; г) теоретичні знання з акторської майстерності.

Перевірка відбувається очно у формі перегляду виконавського рівня акторської майстерності (перегляд уривку з вистави чи монологу), сценічної мови, а саме: художнього читання (прози, поезії, гумористичного твору) виконання вокальних творів – народну або авторську пісню під супровід (фонограма (мінус), або акомпанемент) чи без супроводу, пластичні здібності (пластичний етюд або танець) та співбесіди. Фахове вступне випробування проводиться очно, відповідно до встановленого розкладу, в один тур з оцінюванням за шкалою від 0 до 200 балів. Час на підготовку – 10 хв. Вступники, які отримали оцінку нижче мінімально встановленого прийнятною комісією балу (100 балів), не допускаються до участі у конкурсному відборі на навчання.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Володіння майстерністю актора:

1.1. Перегляд уривка з вистави або монолог з п'єси за вибором абітурієнта .

2. Володіння сценічною мовою:

2.1. Виконати прозовий твір;

2.2. поезію;

2.3. гумористичний твір

(твори повинні відрізнятися за стилем, жанром та емоційною напругою).

3. Перевірка вокальної підготовки та пластичних здібностей:

3.1. Виконати вокальний твір – народну або авторську пісню під супровід (фонограма(мінус) або акомпанемент) чи без супроводу, арію з опери чи оперети.

3.2. Виконати пластичний етюд.

4. Співбесіда:

Вступник має продемонструвати:

- базові знання щодо видів сценічного мистецтва, їх історії, сучасного стану, провідних тенденцій;

- володіння професійною термінологією зі сценічного мистецтва.

Орієнтовні питання для співбесіди

1. Основні засади акторського мистецтва театру Корифеїв.
2. Специфічні особливості акторського мистецтва.
3. Місце імпровізації у творчості актора, її змістовний аспект.
4. Основні драматургічні жанри та основні особливості природи існування в кожному з них.
5. Поняття «сценічна дія» та її природа.
6. Місце етики в акторській творчості.
7. Значення сценічної уяви, її різновиди і тренінг.
8. Сценічний образ. Спосіб творення.
9. Внутрішній монолог на прикладі однієї з акторських робіт.
10. Характерність в акторському мистецтві та її різновиди.
11. Місце етики в акторській творчості.
12. Основоположні засади творчого методу Леся Курбаса.
13. Визначні постаті українського театру.
14. Особливість «українського поетичного кіно».
15. Відомі українські кіноактори та кінорежисери.
16. Особливістю творчості актора в кіно і на телебаченні.
17. Амплуа в мистецтві актора.
18. Чим відрізняється мистецтво «переживання» від мистецтва «удавання»?
19. Ансамбль в театральному мистецтві.
20. Чим відрізняється акторська майстерність в театрі та кіно?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ:

1. Перегляд уривка з вистави або виконання монологу з п'єси:

25 - 30 балів – високий рівень творчої уяви та фантазії в процесі виконання уривка чи монологу, точність внутрішньої та зовнішньої партитури ролі, а також високий ступінь віри;

16 - 24 бали – належний рівень творчої уяви та фантазії в процесі виконання уривка чи монологу, допущення незначних неточностей у дійовому прояві;

11 - 15 балів – невисокий рівень творчої уяви та фантазії в процесі виконання уривку чи монологу, допущення суттєвих помилок у розробці і втіленні ролі, низький ступінь віри;

6 - 10 балів – відсутність творчої уяви та фантазії в процесі виконання уривку чи монологу, відсутність адекватних дій у запропонованих обставинах;

0 - 5 балів – невиконання уривку.

1. Виконання прозового твору:

25 - 30 балів – високохудожнє розуміння абітурієнтом змісту твору, багатство уяви, висока міра емоційної схвильованості, здатність зацікавити слухача, уміння передати жанр та стиль автора;

16 - 24 бали – належне розуміння абітурієнтом змісту твору, здатність захопити слухача, відчуття стилю автора, незначна уява, середня міра емоційної схвильованості;

11 - 15 балів – невисока міра емоційної схвильованості, допущення текстових помилок, окремі неточності у трактуванні твору;

6 - 10 балів – зриви під час виконання твору, невиконання твору до кінця;

0 - 5 балів – невиконання твору.

2. Виконання поезії:

25 - 30 балів – високохудожнє розуміння абітурієнтом змісту твору, багатство уяви, висока міра емоційного впливу, здатність зацікавити слухача, уміння передати жанр та стиль автора;

16 - 24 бали – належне розуміння абітурієнтом змісту твору, здатність захопити слухача, відчуття стилю автора, незначна уява, середня міра емоційної схвильованості;

11 - 15 балів – невисока міра емоційної схвильованості, допущення текстових помилок, окремі неточності у трактуванні твору;

6 - 10 балів – зриви під час виконання твору, невиконання твору до кінця;

0 - 5 балів – невиконання прозового твору.

3. Виконання гумористичного твору:

25 - 30 балів – високохудожнє розуміння абітурієнтом змісту твору, багатство уяви, висока міра емоційної схвильованості, здатність зацікавити слухача, уміння передати жанр та стиль автора;

16 - 24 бали – належне розуміння абітурієнтом змісту твору, здатність захопити слухача, відчуття стилю автора, незначна уява, середня міра емоційної схвильованості;

11 - 15 балів – невисока міра емоційної схвильованості, допущення текстових помилок, окремі неточності у трактуванні твору;

6 - 10 балів – зриви під час виконання твору, невиконання твору до кінця;

0 - 5 балів – невиконання твору.

1. Рівень володіння вокалом:

21 - 25 балів – високий художній рівень виконання пісні, розкриття вокальної природи голосу – гнучкості, легкості у виконанні різних технічних, динамічних та штрихових прийомів;

16 - 20 бали – високий художній рівень виконання пісні, допущення окремих неточностей у передачі засобів музичної виразності (невизначність дикції та артикуляції);

11 - 15 балів – інтонаційно чисте виконання пісні, але допущення низки помилок (форсування звуку, темпові, ритмічні, темброві неточності, неякісне втілення музичного образу твору).;

6 - 10 балів – інтонаційно нечисте виконання пісні, спів без опори на дихання, зрив словесного тексту, відсутність відчуття ладу, метро- ритму;

0 - 5 балів – невиконання програми з вокалу.

2. Рівень володіння пластикою тіла:

21 - 25 балів – точне відтворення образу в метроритмічному, музичному та пластичному відношенні, змістовне і образне розкриття характерних стильових і жанрових особливостей;

16 – 20 балів – відтворення образу з незначними неточностями в метроритмічному, музичному та пластичному плані, неповне змістовне і образне розкриття характерних стильових і жанрових особливостей;

11 - 15 балів – відтворення образу з помилками в рисунку композиції, неточність рухів, допущення помилок в метро-ритмі;

6 - 10 балів – відтворення образу пластичними рухами із значними музично-ритмічними неточностями, зриви з метро-ритму, відсутність образу;

0 - 5 балів – невиконання програми.

3. Співбесіда:

21 – 25 балів – глибоке знання специфіки акторського мистецтва театру та кіно; вільне володіння термінологією та основними теоретичними поняттями майстерності актора;

11 – 20 балів – належне знання специфіки акторського мистецтва театру та кіно; може бути одна - дві неточності при визначенні термінології та основних теоретичних понять майстерності актора; у викладі відповіді допущено невеликі прогалини, які не змінюють зміст відповіді;

6 – 10 балів – неглибокі знання специфіки акторського мистецтва театру та кіно, допущені помилки у визначенні професійної термінології, не розкрито основний зміст питань;

0 – 5 балів – поверхове знання специфіки акторського мистецтва театру та кіно.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Гладишева А.О. «Сценічна мова» (дикція і орфоепія): навч. посібник КДІТМ ім. Карпенко-Карого, 2001.
2. Гладишева А.О. Сценічна мова. Основні поняття та їх тлумачення: навч. посібник. – К.: КДІТМ, 2003. – 96 с.
3. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: Навч. посіб. Вид. 2-е, виправлене та доповнене. – К.: Вид-во Ліра-К, 2016.
4. Барнич М. М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія. М. М. Барнич.– К.: Вид-во «Пінзель»; ФОП Рябчий І. С., 2018.
5. Патріс Паві. Словник театру. Львів, 2006.
6. Стайн Джон. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. Книга 1. Реалізм і натуралізм. Переклад з англійської. Львів, 2003.
7. Стайн Джон. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. Книга 2. Символізм, сюрреалізм і абсурд. Переклад з англійської. Львів, 2003.
8. Стайн Джон. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. Книга 3. Експресіонізм та епічний театр. Переклад з англійської. Львів, 2003.
9. Курбас Лесь Філософія театру. Лесь Курбас; упорядн. М. Лабінський; післямови М. Москаленко, Д. Лабінська; редактор М. Москаленко. Харків- Київ: Видавець Олександр Савчук; Видавництво «Основи», 2022. 920 с.
10. Єрмакова Н. Березилівська культура: Історія, досвід. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ, 2012.
11. Український театр. Видатні діячі та менеджмент: Монографія. Андрій Лягущенко. Київ: Мистецтво, 2021. 495 с.
12. Український театр ХХ століття: Антологія вистав. За заг. ред. М. Гринишиної; Ін-т проблем сучасн. мист-ва НАМ України. К.: Фенікс, 2012. 944 с.
13. Липківська А.К. Драматичний театр України новітньої доби (кінець ХХ – початок ХХІст.) Довідково-аналітичні матеріали до колективних монографій «Нариси з історії театального мистецтва України ХХст.» та «Театральне мистецтво України ХХ століття: антологія вистав». Наукове видання. Київ, 2011.